అటు ఆకలి - ఇటు చీకటి

ఇల్లు విడిచి వెళ్ళిపోవడమే మార్గమనిపించింది రంగ నాథానికి. అవును మరి అంతకన్న ఏంచేస్తాడా పరిస్థితిలో? ఊరు విడిచి ఎరిగిన వాళ్ళందరినీ విడిచిపెట్టి పొట్టచేత్తో పట్టు కొని వెళ్ళిపోవడం తప్ప వేరే శరణ్యం కనిపించలేదు వాడికి.

ఐతే ఎక్కడికని వెడతాడు? ఇంత విశాలలోకంలో వాడికి ఆశ్రయమిచ్చి ఆదరించే నా అన్నవాళ్ళెవరున్నారు?

ఎవరున్నారు మరి? సీతక్కయ్యా రామ్మూర్తి బావా ఒక్కరే దూరంగా చిరుదీపంలా మెరుస్తున్నారు. విశాఖ పట్నంలో సింధియా కంపెనీలో ఏదో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు రామ్మూర్తి బావ! గౌరవంగానే బ్రతుకుతున్నాడు. అతనికి తనపట్ల ప్రేమాభిమానాలు ఉన్నాయి, ఆమధ్య వచ్చినప్పుడు తనపరిస్థితికి ఎంతో జాలిపడ్డాడు.

"కష్టపడి చదివి బియ్యే ప్యాసయిపో ముందు! మా కంపెనీలో ఏదైనా ఉద్యోగం ప్రయత్నిద్దాం!" అని అన్నాడు.

ఆపత్సమయంలో అక్కా బావా జ్ఞాపకంరాక దారేముంది? అదేం కర్మమో? ఆ బి. ఎ. రెండక్షరాలూ తన పేరు వెనక తగిలించుకొనే యోగమే దూరమైపోతోంది! అదే లభిస్తేనా? తనకి గౌరవంవున్నా లేకపోయినా వాటికేనా గౌరవం లభించకపోయేదా? కాని యిప్పుడు నుంచున్నపళాన తనకో ఉద్యోగం సంపాదించి పెట్టగలడా బావ?! ఈ రోజుల్లో ఉద్యోగం అంటే మాటలా?

అంత అదృష్టమే తనమొగాన రాసివుంటే ఇంత అకస్మాత్తుగా ఇల్లువిడిచి బయల్దేరవలసిన అవసరమేముంది! నాన్న మాత్రం ఇంత చీత్కారం చేయవలసిన అవసరమేముంటుంది? ఇంతకీ ఆయన్ననుకొని ఏంలాభం? దిక్కుమాలిన జిల్లాపరిషత్ స్కూలు మేష్టరీ ఉద్యోగంతో ఎంతకని తనమీద మదుపు పెట్టగలుగుతాడు?

అప్పటికీ బి. ఏ. పరీక్షఫీజులకనీ, పరీక్షలకనీ మూడు దఫాలనుంచీ యిస్తూనే ఉన్నాడాయె! ఎన్నివందలు ఖర్చయ్యేయో పాపం నాన్నకి! మొదటి ఛాన్సులోనే లాంగ్వేజస్ ప్యాసయినట్లుగా ఈ గ్రూపుకూడా ప్యాసయిపోకూడదూ? దేవుడు దయచూపని నిర్భాగ్యుడికి ఆ అదృష్టం ఎలా కలుగుతుంది?

పాపం మాాల్లెందుకుగాని ఎంత సవతి తల్లేసా చిన్నమ్మ కూడా తననీ అక్కయ్యనీ ఎంతో ప్రేమగా పెంచింది. సాధ్యమైనంత ఆప్యాయంగానే చూసేది. కాని తీరాతనకడుపున ఆ ఒక్కనలుసూ కలిగేసరికి ఆమె మనసు మారిపోయినట్లుంది! ఇంతకీ చిన్నమ్మనసీలాభం లేదు.

ఏమనుకుంటే ఏం జరుగుతుందికనక! తనకీ ఇంటికీ యీవేళతో ఋణం తీరిపోయింది. అంత చిన్నచిలిపి విషయం మీాద చిన్నమ్మ మహమ్మారిలా విరుచుకుపడుతూంటే అభమో శుభమో తెలుసుకోకుండా నాన్న గుమ్మంలో కడుగు పెడుతూనే చేతిలోని గుబ్బగోడుగుతో వీపుమీాద బాదాలా? పశువును బాదినట్లు బాదడానికితనేం చిన్నాడా? చితకాడా పైగా "ఛా వెధవా చెడతింటున్నావింటపడి తల్లి అనేగౌరవం లేకుండా ఏమిటా గావుకేకలు?" అంటూ రంకెలు వేస్తాడా?

తనా కేకలు వేస్తూంట—తనా చెడ తిట్టూంట...

ఏమైతేనేం కాని సమయం కాని సమయంలో ఇల్లువిడచి బయల్దేరవలసి వచ్చింది. బిచ్చుకు వెదుక్కుంటూ పోవలసి వచ్చింది రంగనాథానికి...

జేబులు తడిమిచూసుకున్నాడు. ఏముంది? ఒక్క పది పైసల బిళ్ళతగిలింది. నలిగిపోయిన సిగరెట్టూ ఒకటుంది. అవునూ చిన్నమ్మ కూరలు తెమ్మని యిచ్చిన డబ్బులేవి? జ్ఞాపకం వచ్చింది, చొక్కా చేతిమడతల్లో దాచాడుకదూ!

ఇంకేముంది తన దగ్గర! గుండెనిండా అవమానం వుంది. మెదడునిండా ఉక్రోషం వుంది.

అందుకే కారవలసిన కన్నీళ్ళు కారుతూనే వున్నాయి. దారిపొడుగునా కళ్ళు పుజల్లుతున్నాయి.

తిన్నగా సూరీడు మాష్టారింటికెళ్ళాడు రంగనాథం. "మాష్టారూ! మాష్టారూ!" వేసివున్న వీధిగుమ్మంనుంచే పిలిచాడు.

రావోయి రా! మీ మేష్టారు లోపల మొగం కడుక్కుంటున్నారు అన్నారు సుందరమ్మక్కయ్యగారు తలుపు తీస్తూ... మేష్టారు రానేవచ్చారు. మొగం తుడుచుకుంటూ! "ఏం బాబూ ఇలా వచ్చావు" అంటూ సహజమృదుత్వంతో అడిగారు.

వచ్చేముందు మనసులో ఎన్నో అనుకున్నాడు. తీరా ఎదురుపడేసరికి మాట పెగలడంలేదు. తటపటాయిస్తూ నీళ్ళు నమలటంతప్ప ఏమీ అనలేకపోయాడు...

మామూలుగానే అడగాలి. గుండెల్లో గుబులుకుంటున్న ఆక్రోశం బయటపడకూడదు. కన్నీళ్లు కనిపించకూడదు. ఇంట్లో ఇంత గొడవజరిగినట్లు మాస్టారు ఏమాత్రం పసికట్టకూడదు. కొంత కష్టమే అయినా మనసులోని గాంభీర్యాన్ని తెచ్చిపెట్టుకున్నాడు రంగనాథం!

"అబ్బే ఏంలేదు మాస్టారు! నాన్న రెండురూపాయలంటే యిమ్మన్నాడు!" అన్నాడు. అబద్ధం ఆడుతున్నట్టు కనిపించకుండా మొగం క్రిందికి దించుకున్నాడు.

"దాని కేమిటోయ్! ఎందుకంత మొహమాటం మనలో మనకి!" అంటూ రెండురూపాయలనోటు చేతిలో పెట్టారు. పెడుతూనే అన్నారు "చాలా బాబూ" అని.

"చాలండి!" అనేశాడు రంగనాథం అనాలోచితంగానే! "థాంక్యూ మాస్టారూ! వస్తా" అంటూ బయల్దేరాడు.

గుండె గుబగుబలాడుతోంది. చేసిన తప్పు దయ్యంలా వెంటాడుతోంది. దైన్యం వెన్నాడుతోంది. అడుగులు తొందరగా పడుతున్నాయి. ఇంటికికాదు రైలుస్టేషనుకి! ఇంకోగంటలో విశాఖ వెళ్ళే ఎక్స్‌ప్రెస్ వుంది. స్టేషన్ మూడు మైళ్ళుంది. నడుస్తున్నాడు రంగనాథం! మనసునిండా భయం మంచిమేస్టారితో అబద్ధమాడినందుకు పశ్చాత్తాపం! ఏం జరుగుతుందో తెలియని ఆ దోళన...

"చాలాబాబూ?" అని అంత ఆప్యాయంగా సూరీడు మాస్టారు అడిగినపుడు మరో రెండురూపాయలు తీసుకుంటే ఏంపోను? తన్ను తనే తిట్టుకున్నాడు రంగనాథం. ఆమాత్రం సాహసానికే గంగ వెర్రులెత్తిపోయాయే? మరింత పెద్దఅబద్ధం ఎలా ఆడగలడు? ఆలోచనల వేగంలో దారి తరుగుతోంది.

ఆలోచనలు! ఎన్ని పుట్టుకొచ్చినా ఒక్కటీ తనబాధ కడ తేర్చేదిగా లేదు.

చెప్పాచెయ్యకుండా ఇల్లువిడిచి బయల్దేరేడేగాని తరువాత కర్తవ్యం ఏమిటో తోచిచావడంలేదు. తీరా అక్కయ్య దగ్గరికి వెడితే 'మీ నాన్నకి చెప్పకుండా ఎందుకు వచ్చావని బావ చీవాట్లుపెడితే!... తాను అనవసర అపవాదు మోయాలని భయపెడితే'!... "వెళ్ళి చెప్పిరా!...పో" అంటే!

వెళ్ళగానే ఉద్యోగం దొరక్కపోతే? ఎన్నాళ్ళని అక్కా బావా తేరగా తన్ను పోషిస్తారు? అందులోకి విశాఖ పట్నంలో బ్రతుకు గడవడం ఎంత కష్టం! పోనీ తనకంతకన్న గత్యంతరంమాత్రం ఏముంది? పొమ్మని నాన్న కసిరి కొట్టినపుడు— సిగ్గులేకుండా ఎలా పడివుంటాడు?

ఆలోచిస్తూ... ఆలోచిస్తూ స్టేషనుకు చేరుకున్నాడు రంగనాథం. యథాలాపంగా బుకింగ్ఆఫీసు దగ్గరకు వెళ్ళాడు. గంట ఆరు చూపుతోంది. అస్తమించిన సూర్యబింబం కనిపించకపోయినా, ఆకాశం జేవురించివుంది. ఇంకో పన్నెండు నిమిషాలలో విశాఖవెళ్ళే ప్యాసింజరు రావాలి. ఎక్స్‌ప్రెస్ గంటన్నర లేటు! బ్లాక్‌బోర్డు సమాచారమందించింది. అటూ ఇటూ పరికించాడు రంగనాథం. ఎరిగినమొగ మొక్కటీలేదు. టిక్కెట్టు తీసుకొన్నాడు. పదిపైసలూ, టిక్కెట్టు చేతిలో పెడుతూ బుకింగ్‌క్లర్కు ఎందుకో తేరిపారచూశాడు. ఆచూపు

లెందుకో అతడిని భయపెట్టాయి. గబుక్కున చూపులు దింపు కున్నాడు.

ప్లాట్‌ఫాంమీద విశాఖవైపుగా నడుస్తున్నాడు రంగ నాథం. ఒళ్ళంతా పూవుల సువాసనలు పూసుకొని తీవిగా నించుంది పున్నాగచెట్టు. గుడ్డల్లేని కుర్రాళ్ళెవరో పున్నాగ పూవు లేరుకుంటున్నారు. ఒక డిప్పకాయవెధవ పూవుకాడ నోట్లోపెట్టుకుని బూరా ఊదుతున్నాడు, ఓ మేక పూవు లేరు కుంటోంది. ఒడేసి నములుతోంది. కళ్ళు పారవశ్యంగా తిప్పుతూ, తన్నే చూస్తోంది.

అలా చూస్తుంటే గాలికికదిలిన చెట్టు పూలవాసన లందించింది.

వాసన తగిలేసరికి జేబులో నలుగుతున్న సిగరెట్ జ్ఞాపకం వచ్చింది. తీశాడు. వంకర్లు తిరిగింది. బెంచీబల్ల మీద సాపుచేసుకున్నాడు. "ఎంత సుఖంగా ఉందా మేక ?" అనిపిం చింది రంగనాథానికి. వెంటనే 'మేకనైనా కాకపోతిని' అని బిగ్గరగా పాడాలనిపించింది.

అరటిపళ్ళ వ్యాపారస్తుడి దగ్గరకుపోయి సిగరెట్‌కు నిప్పంటించుకున్నాడు. పొగ దట్టంగాలాగుతూ, అటు ఇటూ తిరుగుతున్నాడు.

పడమటి ఆకాశంలో రంగులు మారుతున్నాయి. పున్నాగచెట్టు నీలిరంగు మేలిముసుగు వేసుకుని హుందాగా నిలిచింది.

ప్రళయ భీకరంగా శబ్దాలు చేసుకుంటూ ప్యాసెంజరు వచ్చింది. ఆగింది. దాదాపు ఎదురుగా ఉన్న మూడో తరగతి బోగీలో కెక్కాడు. అదృష్టవశాత్తూ తను కూర్చొందుకో సీటు లభించింది. గుమ్మం పక్కనే ఉన్న సీటు. లెవేటరీ వాసన కొంచెం దుర్భరంగానే వుంది. అయినా కూర్చోడం తప్పలేదు. వేళ్ళు కాలుస్తూంటే సిగరెట్టు విసిరేశాడు. బండి ఈలవేసింది. ఒక్క కుదుపు కుదిపింది. హుషారుగా కదల నారంభించింది.

బోగీలో ఎంతమందిఉన్నా తాను ఒంటరిగ్గానే ఉన్నాడు ఒంటరితనం అవమానంకన్న భరింపరాని శాపంలాగుంది. సరే ఏంచేస్తాడు. తీవ్రంగా ఆలోచించుకుంటున్నాడు. భవిష్యత్తు కనుచూపు మేరలో ఎక్కడా కనిపించడంలేదు. ఏంచేయాలి?.. ఎలా? ఎలా?...

బిచ్చె అనిపించుకుంటే ఎంతబాగుండేది? అదే అన్ని ఆలోచనలకీ ముగింపు. అదే వుంటే తనకీపాట్లు ఎందుకు వస్తాయి. అదే చివరి తెరజార్చే విరక్తి!!

స్టేషన్లు ఒకటొక్కటే విడిచిపెడుతోంది రైలు. కడుపులో ఆకలి దహించుకు పోతోంది రంగనాథానికి. ఎప్పుడో పదకొండుగంటలకు తిన్న పిండాకూడు. ఏమైపోయిందో, తెలియదు. లోకమంతటా చీకటి ఆవరించుకొంటోంది. చెట్లు చీకటి ముద్దల్లా పేరుకుంటున్నాయి. చెట్లమీద కునుకుతున్న పిట్టలు రైలు వేగానికి కలవరపడి లేస్తున్నాయి.

ఏదో స్టేషను వచ్చింది. చాలాసేపాగింది రైలు. తీరా కదలబోతుండగా ఒక స్థూలకాయుడు ప్రవేశించాడు. ఊతకోల సహాయంతో లోపలికి జరిగాడు. నల్లగా శిలావిగ్రహంలాగ ఉన్నాడు. ముఖంనిండా మశూచి గుంటలు ... కనుపాపలు తెల్లగా నున్నాయి. బలంలా ఎత్తుగా వస్తాదులాగున్నాడు.

రైలు కదిలింది. ఉన్నంతలో వేగం పుంజుకుంటోంది. ఆగంతకుడు గొంతుసవరించుకున్నాడు. "బాబూ! ఏలినవారు! కళ్ళు రెండూ లేని కబోదిని ... మీరే తల్లీ తండ్రీ ... చుట్ట ముక్క కాల్చి పారేసినంత బాబూ!..." అంటూ కర్ర చప్పుడు చేసుకుంటూ కదలనారంభించాడు.

ముష్టివాణ్ని ఆపాదమస్తకం పరికించాడు రంగనాథం. వాడి ఆకారం నిజంగా భయం కలిగిస్తోంది.

"ఛీ దొంగవెధవలు...అంతా మోసం" అనుకున్నాడు రంగనాథం. ఇంతకీ వీడు గుడ్డివాడేనా? పరీక్షించాలన్న తుంటరిబుద్ధి పుట్టింది. ముష్టివాడు తన ముందునుంచి వెడుతున్నాడు. కాలు అడ్డంపెట్టాడు రంగనాథం. వాడి కాళ్ళు మెలికపడి ముందుకుతూలాడు. పడిపోబోయాడు ముష్టివాడు. ఆపుకొని నిలదొక్కుకున్నాడు.

"బాబూ! గుడ్డివాణ్ని నాయనా, కాళ్ళు తీసుకోండి బాబులారా" అంటూ దీనంగా ప్రార్థించాడు. చప్పున కాళ్ళు ముణగదీసుకున్నాడు రంగనాథం.

"ఆకలి బాబూ! అన్నదాతలారా!...అన్నపూర్ణతల్లీ ధర్మం ముష్టివాడు సాగుతున్నాడు. సీటు పొడుగునా ధర్మాత్ములు నయాపైసలు పడేస్తున్నారు. చిట్టచివరి వరకూ వెళ్ళి దారి మూసుకుపోవడంతో వెనక్కి-మళ్ళాడు గుడ్డివాడు. 'ఆకలి బాబూ!' అంటూనే ఉన్నాడు.

ఆకలి...అవును, తానెప్పుడో తిన్న మెతుకులు ఆరాయించుకు పోయాయి. మధ్యాహ్నం కాఫీకూడా లేకపోయింది. ఆకలి దంచేస్తోంది. విశాఖపట్నం వెళ్ళేసరికి పదిదాటుతుందేమో! తనదగ్గర అమాంబాపతూ ఇరవైపైసలే ఉన్నాయి. సిగరెట్టు ముక్క కూడా లేదు. తీరాచేసి సింధియా క్వార్టర్సు వరకూ నడచిపోతే అక్కయ్య తనకోసం వండి వార్చిపెడుతుందా? దారిలోనే కాస్త ఎంగిలిపడిపోతే!...ఎలా మరి?

గుడ్డివాడు సమీపించాడు. నిజమే వాడుపూర్తిగా గుడ్డివాడే. తిండిపుష్టి ఉన్నట్టు బలంగానే ఉన్నాడు. తానా కళ్ళున్నవాడే—తనకా విషయం పూర్తిగా తెలుసు. గుడ్డివాడి కడుపులో ఆకలి ఉందోలేదో తనకు తెలియదు. తన కడుపు మాత్రం ఆకలితో కాలిపోతోంది! కాని ముష్టివాడికి కళ్ళనిండా గాఢమైన చీకటి! బ్రతుకంతా చీకటి!

తోటి ప్రయాణీకులు తన్ను గమనించకుండా జాగ్రత్త పడ్డాడు రంగనాథం! "ఆగరా—జబ్బీ!" హుందాగా, తన పది పైసలబిళ్ళ గుడ్డివాడిచేతిలో పడేశాడు. వాడిచేతిలోని ఏభై

పైసలబిళ్ళ తీసుకున్నాడు. గుడ్డివాడి చేతిలో గుప్పెడు డబ్బు లున్నాయి!

బోగీలో కునుకుతున్న దీపాల వెలుతురులో చేతిలో బిళ్ళ తెల్లగా మెరుస్తోంది. ఎవరూ చూడకుండా జేబులో భద్రించేసుకున్నాడు రంగనాథం!

గుడ్డివాడు సాగిపోయాడు!

గుడ్డివాణ్ని ఆకలి బిచ్చగాణ్ని చేసింది! మరితన్ని?

అవునా? ఆకలిమాత్రం అనంతంగా ప్రయాణం సాగిస్తోంది! మనుషుల నైజాలు చీకట్లో ముంచేస్తోంది—
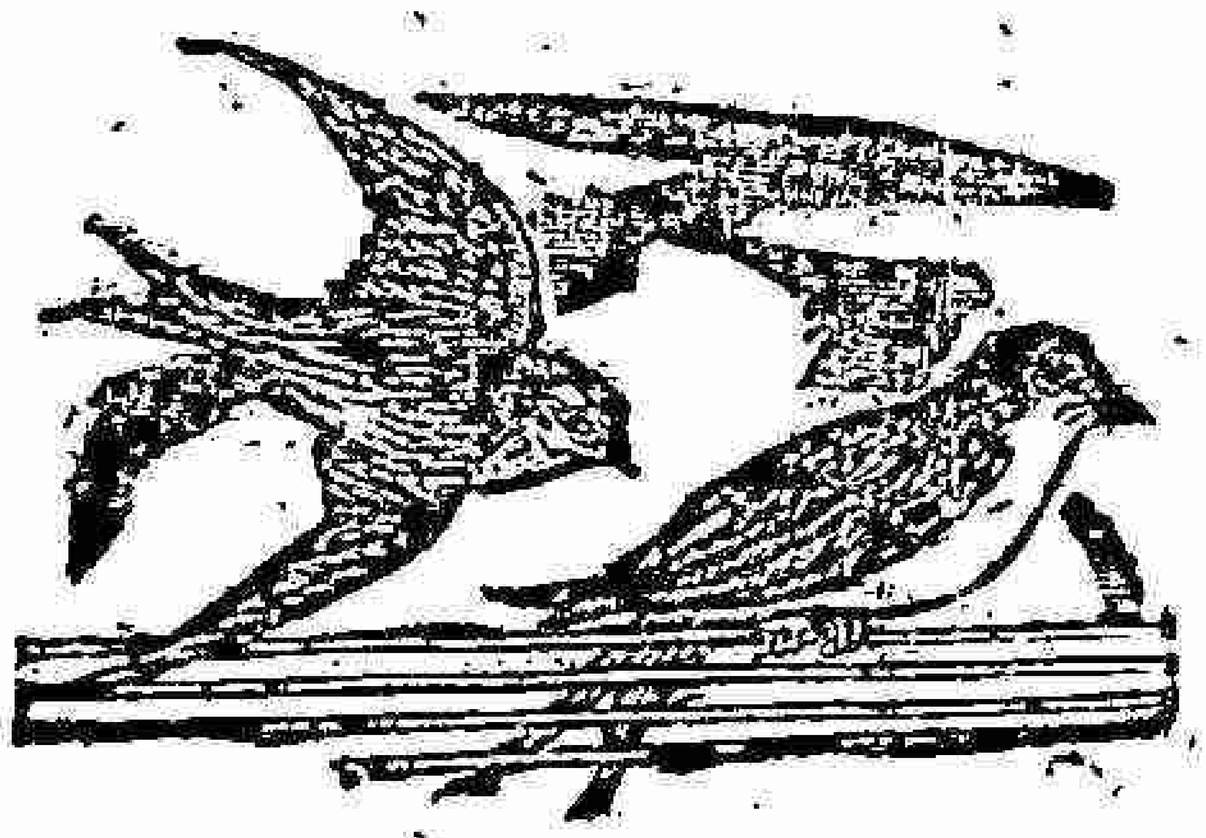
[ప్రచురణ : భారతి – సెప్టెంబరు 1984]